

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

Адрес: гр. София - 1680 ул. "Казбек" № 62 тел./ факс :02/954 97 53; 02/915 69 16;
www.nursing-bg.com e-mail: bg.nursing@abv.bg

Изм.№ 29 /05.02.2014 г.

**До
д-р Нигяр Сахлим Джафер,
Председател на Комисия по здравеопазване
42-ро НС**

С Т А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО : Национална здравна стратегия 2014-2020 г.

Уважаема д-р Джафер,

БАПЗГ подкрепя изцяло изразеното намерение в Националната здравна стратегия (2014 – 2020 г.) за рязък прелом в здравната политика с акцент върху промоцията на здраве и профилактиката на болестите, както и това политиките да бъдат насочени срещу рисковите фактори за общественото, семейното и индивидуалното здраве и към активна превенция на хронични заболявания, а не само към ефективното им лечение.

Двадесет и първи век е век на здравните грижи. Този факт се обуславя предимно от бързото развитие на диагностичните, терапевтичните и фармацевтични медицински технологии, които от една страна допринасят за справянето с нелечими досега заболявания и състояния, но от друга ги „натрупват“ като хронични заболявания. Медицинските специалисти осигуряват потребностите на човека от здравни грижи, когато той не може да ги удовлетвори сам, (поради болест, инвалидност, възраст и други), или не знае как (поради липса или ниска здравна култура и образование), или не трябва да ги извършва сам (при състояния и заболявания налагащи абсолютно щадящ режим). Това определение включва грижата, полагана за човека от медицинската сестра, акушерката и другите специалисти по здравни грижи от зачеването до смъртта му.

Новите европейски политики в здравеопазването целят да увеличат възможностите за по-широк достъп до здравни услуги. Проектът "Здраве 2020" набляга на нуждата да се подобри цялостния процес на здравеопазването, чрез изясняване на социалните фактори, които го определят. В политиката на проекта се разчита на професионалистите по здравни грижи да се реализират така, че здравните системи да предоставят достъпни, ефективни, интегрирани и „приятелски“ ориентирани към пациента здравни грижи.

БАПЗГ високо оценява включването на основните дейности на професионалистите по здравни грижи в проекта за Националната здравна стратегия 2014 – 2020, както и в Плана за действие към нея, но смята че конкретното място и ролята на професионалистите по здравни грижи в системата на здравеопазване трябва да е отразено по-конкретно.

БАПЗГ, като отговорна съсловна организация е длъжна пред членовете си и обществото да настоява за фокусиране на вниманието към здравните грижи. Според здравната стратегия на ЕС „Заедно за здраве – стратегически подход на ЕС”,

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

Адрес: гр. София - 1680 ул. "Казбек" № 62 тел./ факс :02/954 97 53; 02/915 69 16;
www.nursing-bg.com e-mail: bg.nursing@abv.bg

специалистите по здравни грижи имат изключителна роля за правилното функциониране на цялата здравеопазна система, като част от лечението, рехабилитацията, профилактиката и промоцията на здраве.

Според БАПЗГ към Политика 1 трябва по-ясно да бъде регламентирано представителството на специалистите по здравни грижи в управлението на всички нива:

- Повишаване на мотивацията на специалистите по здравни грижи, осигуряване на условия за медицинските специалисти и техните лидери да бъдат напълно отговорни, справедливо оценявани и да притежават инструментариума, системите и ресурсите за работа и постигане на резултати.
- Нормативна промяна на статута на ръководителите по здравни грижи, възлагане на правомощия и отговорности за автономно управление на здравните грижи
- Участие на БАПЗГ в разработване на системи за стимулиране на добрите мениджъри в областта на здравните грижи.
- Създаване на Отдел по здравни грижи към Министерство на здравеопазването.

БАПЗГ изцяло подкрепя Политика 3 - Мярка 9, в която е заложено въвеждане на система за периодична ресертификация на лекарите с придобита специалност, като форма на професионален контрол върху тяхната компетентност.

Съгласно Закона за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти / чл. 8 т.3; чл. 11 т.5 и чл. 20 т.2/ БАПЗГ издава сертификати за професионална квалификация от м. юли 2006 г. Първите сертифицирани специалисти по здравни грижи имат готовност за получаване на втори сертификат. Сертификатът за професионална квалификация е официален документ, издаден от Националния съвет по качество към Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи и гарантира на притежателя му, че е професионалист, признат от съсловната организация като лице, което отговаря на европейските стандарти за упражняване на професията и е един от необходимите документи, които позволяват на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти да преминават в различни нива на професионална компетентност /степени на професионална квалификация/. Сертификатът за квалификация се актуализира на всеки 5 години на основата на придобити кредитни точки от продължаващо обучение по Единна кредитна система на БАПЗГ. Тази вече функционираща и утвърдена система за ресертификация на професионалистите по здравни грижи трябва да бъде отразена в Националната здравна стратегия (2014 – 2020 г.).

За изпълнението на Политика 4: Осигуряване на равен достъп на хората до качествени здравни дейности, адекватни на техните здравни потребности не е предвидено участие на БАПЗГ.

Практиката доказва, че актуализирането на медицинските стандарти, разработване и осъвременяване на правила за добра здравна грижа, протоколи и алгоритми на дейности, свързани с осигуряване на качеството на грижите, ресертифициране на медицинските специалисти, изготвяне на нормативен документ за организиране и провеждане на продължаващото обучение като задължителен елемент при ресертификацията, не може да стане без участие и представителство на съсловната организация на най-многобройното съсловие в системата на здравеопазване.

БАПЗГ настоява и за промяна на модела на заплащане на здравните грижи в ЛЗ за ПИМП – разработване и въвеждане на система за оценка на относителния дял на участие на здравните професионалисти в практиките на ОПЛ и финансирането им от НЗОК.

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

Адрес: гр. София - 1680 ул. "Казбек" № 62 тел./ факс :02/954 97 53; 02/915 69 16;
www.nursing-bg.com e-mail: bg.nursing@abv.bg

В Плана за действие към Политика 6 и 7 не е предвидено участие на БАПЗГ, чиито членове имат основна роля в организирането на практики за продължително лечение на хронично болни и възрастни хора, както и за здравните грижи за майките и децата.

Като съсловна организация БАПЗГ има отношение към:

- Подобряване на достъпа на гражданите до здравната система чрез насочено издирване на застрашени групи от населението.
- Осигуряване на високо качество на сестринските дейности в здравните кабинети в детските градини и училищата.
- Разработване на стандарти за дейността в здравните кабинети в образователните институции.
- Регламентиране на изискванията за взаимодействие на специалистите от здравните кабинети и лечебните заведения
- Създаване на условия за национален мониторинг на физическото и здравословното състояние на децата.
- Финансово обезпечаване на създаването и поддържането на здравните кабинети и на дейността в тях, остойностяване на дейностите на специалистите по здравни грижи.
- Подобряване на условията за промоция на здраве и профилактика на болестите за децата от организираните детски колективи.
- Участие в лечението на остри и хронични заболявания.
- Осъществяване на промотивно-профилактичната дейност (правилно хранене, превенция на травматизма, ограничаване на влиянието на вредните фактори и неинфекциозни заболявания със социално-значим характер).
- Въвеждане на здравно обучение и образование в детските градини и училищата.
- Осъществяване на здравно-възпитателни и здравно-промотивни програми, здравно обучение и консултиране.
- Формиране и утвърждаване на лични здравни умения у учениците.
- Подобряване на сексуалната култура.
- Спешна помощ при възникнали болестни състояния или инциденти.
- Изграждане на здравословна физическа среда – сигурна и устойчива околна среда; вода и санитарни условия; физически условия /осветление, отопление, шум – стандарти/.
- Изграждане на здравословна социална среда – училищна етика, образователни нужди на родителите и помощ на учениците в неравносечно положение, интегрираща среда и уважение към различните.
- Активно участие на специалистите по здравни грижи в работата на нормативно регламентирани центрове за подкрепа на семействата и децата.
- Подкрепа от БАПЗГ за укрепване на прехода от институционализиране към развитие на алтернативен тип грижи, чрез разкриване на структури за грижи за майките и децата и подкрепа на семействата в риск.
- Прилагане на специфични мерки за добро здраве на определени групи от детското население - такива с етнокултурни особености, с реални или нереални затруднения в ползването на достъпа до здравни услуги и медицинска помощ.
- Отглеждане на децата в детските ясли и детските градини с висококвалифицирана грижа за тяхното нервно-психическо и физическо развитие и залагане на основни навици за здравословно поведение и израстване.

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

Адрес: гр. София - 1680 ул. "Казбек" № 62 тел./ факс :02/954 97 53; 02/915 69 16;
www.nursing-bg.com e-mail: bg.nursing@abv.bg

- Полагане на системни и професионални грижи за бременни жени и жени с репродуктивни проблеми, съхраняване на репродуктивното здраве.
- Активно издирване и ранно обхващане на бременните жени от изолирани и труднодостъпни населени места, маргинализирани общности, здравно неосигурени и др., за наблюдение през бременността и подготовка за майчинство, чрез центрове за здравни грижи.

БАПЗГ счита, че Националната здравна стратегия 2014 – 2020 отразява необходимия стратегически подход за решаване на здравните проблеми на България и е съобразена с европейските тенденции. Крайно време е политическите сили да гарантират изпълнението на дългосрочна и последователна стратегия за здравето на нацията с ясно изразени приоритети и водеща роля на държавните институции за контрол върху качеството на медицинските и здравните грижи. БАПЗГ като съсловна организация ще съдейства за изпълнението на Стратегията със своята експертна подкрепа и чрез реално участие в програмите за реализирането ѝ.

С уважение:
Милка Василева
Председател на БАПЗГ